

SLOVENSKI JADRAN

LETO II, ŠTEV. 15

Koper, petek 10. aprila 1953

POSAMEZNA ŠTEVILKA 10 DIN

PRED VOLITVAMI V SOCIALISTIČNO ZVEZO

V soboto je bil v Kopru okrajni zbor Socialistične zveze delovnega ljudstva, katerega se je udeležil kot gost tudi predstavnik komandanta Vojaske uprave JLA podpolkovnik Sužnjevič. Predsednik Socialistične zveze za koprski okraj Julij Beltram je podal obširen referat o zunanje-političnem položaju in o novih nalogah članov SZDL.

Uvodoma je tov. Beltram poudaril velike uspehe, ki so jih dosegle osnovne organizacije SZDL v zadnjih štirih mesecih pri pripravah za upravne volitve ter za volitve delegatov za kongresa SZDL Jugoslavije in Slovenije. V zvezi s tem je dejal, da so osnovne organizacije poslane številne resolucije, v katerih je bila predvsem izražena želja o preimenovanju SLAU v SZDL ter želja po spremembi načrta dela organizacije in poglobitve njenih nalog. Ko je govoril o nalogah članov v borbi za pridobivanje množic in za javno mnenje, je opozoril na informbirojevsko in vatikansko reakcijo, ki zasledujeta iste cilje in se poslužujeta istih sredstev. Proti temu se bo treba boriti z nadaljnjim razvijanjem demokracije in proizvodnih sil.

Glede življenjskega standarda v koprskem okraju je dejal, da višina plač odgovarja našim gospodarskim možnostim. Za nadaljnje zvišanje življenjske ravni pa bo potrebno predvsem večati proizvodnjo in učinkovitost dela.

Nadalje je omenil težave, ki so nastale v zvezi z obširnimi programom letošnjih investicijskih del. Podjetjem primanjkuje delovna sila, zlasti pri gradbenih in kanalizacijskih delih. Delavci se branijo hoditi na delo na gradbišča, ki so oddaljena po 4 do 5 km od njihovega stalnega prebivališča. Pri tem je navedel primer delavcev v Italiji, ki morajo potovati celo po 1000 km daleč v svet, samo da dobe delo. Omenil je tudi, da je pri nekaterih osebah v koprskem okraju še vedno razvita korupcija in da nekateri na račun podpor CLN iz Trsta žive dobro tudi brez dela.

Ob zaključku je govoril tudi o političnem položaju v svetu in dejal, da postavljata italijanski tisk in vlada vprašanje Trsta kot življenjsko vprašanje italijanskega delavstva, ker hočeta s tem zakriti svoje notranje stanje in svojo nedemokratsko notranjo politiko. Znosnega ozračja pri reševanju tržaškega vprašanja ne bo mogoče dobiti, dokler bo v Trstu ire, redentistično gnezdo CLN in Lege nazionale in dokler bodo v Trstu volili razna predstavniška telesa za istrska mesta. Izhodišče tega vprašanja mora biti, da ima Jugoslavija do Trsta vsaj toliko pravice kot Italija.

V diskusiji so delegati obravnavali predvsem nove naloge organizacije in kritizirali nekatere dosedanje pomanjkljivosti. Poudarili so, da bo treba na prihodnjih volitvah izbrati odbornike, ki bodo znali samostojno voditi organizacije in da ne bodo za vsako stvar čakali direktiv od zgoraj. Osnovne organizacije bodo morale v bodoče predvsem gledati na vzgojo članstva, zadeve glede oblasti pa prepuščati zborom volivcev. Posebna naloga SZDL je utrjevati sobo do človeka v socialistični družbi. Tiste, ki ne delajo prav, je treba pa-

(Nadaljevanje na 2. strani)

A. P. - Ogarev

Istrska pomlad

Ob morju, v dolinah, na hribih
so češnje zacvete —
vse bele,
vse bele...

So lastavke prve se davi
sem pripodile,
med cvetje so v letu ljubavnem —
se izgubile...

Iz zemlje v vrstah zelenih
krompir je priklil.
Zdaj čaka, da dež bo izsušeno —
zemljo zalil...

In tam med pšenico zeleno
kot lica dekletu
nalahko so breskve —
zardele...

Na polju, med trtami delajo
pridni istrski kmetje
in zanje je vse to dišeče —
belo češnjevo cvetje...

NOVOSTI V RUSKI POLITIKI

Ves svet se danes sprašuje, kaj pomenijo najnovejši ukrepi ruske politike. To vprašanje se postavlja predvsem zaradi tega, ker ves svet ve, da je bila Rusija glavni vzpodbudnik hladne vojne in izvajalec stalne agresorske politike od konca druge svetovne vojne do danes. Zaradi ruske politike so se začeli takoj po koncu vojne majati pogoji za uvrstitev miru, zaradi nje je prišlo tudi do vojne na Koreji. Do Stalinove smrti je izkonistila Rusija vsako priliko, da se še bolj zaostri napetost v svetu.

Po Stalinovi smrti so se takoj pojavili znaki, da ima novo vodstvo v ZSSR namen spremeniti dosednji sistem zunanje politike. Ti znaki so bili v začetku dokaj megleni, iz dneva v dan pa so se konkretizirali. Začelo se je s tem, da je Severna Koreja predlagala obnovitev pogajanj v Pan-Mun-Jonu, da je komandant ruskih čet v Nemčiji izjavil, da ruske enote ne bodo več nadzorovale rračni hodnik med comami, zasedenimi po Angležih, Amerikancih in Rusih in da se je rusko vojsko vodstvo v Nemčiji prvič strinjalo s tem, da pošlje svoje zastopnike na letalsko konferenco z Amerikanci in Angleži v Berlin. Spotoma se je sprememba ruske politike pokazala v Koreji, kjer so Kitajci in Severnokorejci brez obotavljanja sprejeli predloge in proceduro za vrnitev vojaških ujetnikov, v tem, da je prvič po koncu vojne skupina ameriških novinarjev v Rusiji lahko spregovorila po moskovskem radiu in celo v tem, da je Rusija obljubila, da bo poslala rusko ladjo v Anglijo, da se udeleži pomorske svečanosti ob priliki kronanja angleške kraljice.

Nedvomno gre za pojave, ki predstavljajo senzacionalen korak nazaj ruske politike. S tem pa ni rečeno, da se skrivajo za temi ruskimi novostmi kake zahrbtnje perspektive. Ne smemo namreč pozabiti, da so dosedanje osebnosti, ki vodijo rusko zunanjo politiko, prav tiste, ki so se uveljavile v času Stalinovega vladanja.

Toda ne gre samo za novo smer ruske zunanje politike, temveč tudi za presenetljive pojave v notranjosti same Rusije. Vest, da so izpustili 11 zdravnikov, ki so jih bili zaprti pred tremi meseci, češ da so zakrivali smrt Ždanova in drugih voditeljev, z navedbo, da sploh niso krivi, nedvomno spada v serijo primarnih novosti tega stoletja. Ker je premalo časa minulo od vseh teh senzacij, je tudi težko reči, kaj vse to pomeni. Odpirajo se vrata vrsti načelnih ugotovitev, lahko pa se zatrudi to, da s temi koraki Rusija še ni povedala dokončno, kaj misli. Še mnogo je načinov, da Rusija to napravi.

Velja pa na vsak način to, da so z izpustitvijo zdravnikov ruski voditelji dokazali sramotno insceniranost vseh razprav, ki so jih uprizarili proti raznim partijskim voditeljem v satelitskih državah in srednjeveško dejavnost ruskih policijskih organov v času Stalinove diktature. Iz tega izhaja tudi zaključek, ki ga je Jugoslavija tolikokrat poudarjala, da je bila vsa ruska politična dejavnost v notranjosti in v zunanji politiki le odraz brutalne diktature, ki je prekosila celo fašistični militarizem. Novosti v Rusiji povedo, da so ruski voditelji nehali s prizadevanjem za ostvaritev socializma in ko-

(Nadaljevanje na 2. strani)

KAJ MORAMO STORITI ZA OTROKOV RAZVOJ IN NARAVNO DOZOREVANJE

Spolna vzgoja mora iti vzporedno z drugimi življenjskimi pojavi

Okrog četrtega leta začne tisti nesrečni otrok »zakaj«, ki zada staršem toliko preglavic. Takega »zakajčka« je zelo težko zadovoljiti, ker ni vprašanjem ne konca ne kraja, pogosto pa s svojimi vprašanji odrasle zmede. Ko otrok dorašča, opazuje svojo okolico vedno bolj kritično in vprašanja postanejo včasih za starše kar neprijetna. Posebno se starši zmedejo, če se otroška vprašanja tičejo spolnega življenja. Starši imajo za takšno priliko navadno pripravljen odgovor, da prinaša otroke storklja, da se jih kupi v trgovini, da zrastejo na vrtu in podobno. O vsem drugem govoriti pa se jim zdi neprimerno in nesposobno.

Toda otroka ta odgovor malokdaj zadovolji, posebno če se mati pri tem izmika, zapleta in jeclja, tako da otrok čuti, da ji je nerodno in da o tem najraje ne bi govorila. Dandanes si starši prizadevajo, da bi otrokom govorili resnico, toda to vselej res ni lahko!

Vzemimo popolnoma nedožno in upravičeno otrokovo vprašanje: kako pridejo otroci na svet? Večina pedagogov, to je poklicnih vzgojiteljev, svetuje, naj otrokom pripovedujemo, kako se oprasha cvetje, kako se plode ribe in kako se pišče izleže iz jajca. Vendar se moramo zavedati, da otrok ne bo nehal sprasevati. Pri teh odgovorih je skoraj tako kot v tisti smešnici, ko je kupec zahteval milo, pa so mu

ponudili sirko krtačo. Otroku nam je postavil razumno in pametno vprašanje. In mi?

Spolni pojavi so sestavni del normalnega človeškega življenja in kadar otroci povprašujejo po njih, jih moramo tudi obravnavati kot nekaj naravnega. Zavedati se moramo, da tisto kar je naravno in o čemer govorimo, ne izziva pretirane radovednosti, pač pa tisto, kar skrivamo kot strogo in nevarno skrivnost. Če bo otrok za našim odgovorom začutil, da se izmikamo ali če mu bomo o tem celo prepovedali govoriti, verjemite, da se bo zanimal naprej in prav kmalu zvedel na ulici, od starejših tovarišev ali v prvih šolskih dneh od součencev. In tisto kar bo zvedel, bo grda ulična spolnost, da bi morali res od sramu zardeti, če bi slišali iz ust svojega otroka take besede.

V spolni vzgoji moramo zavarovati naravni otrokov razvoj in naravno dozorevanje. Odgovarjali mu bomo skladno z njegovimi leti, tako da bo spolni razvoj šel vzporedno z drugimi življenjskimi pojavi. Zato čim manj poseganja in vmešavanja v naravni razvoj in ne prehlitevajmo ga, vendar pa se zavedajmo, da ga v gotovi dobi ne bomo zavrlili. Otroku bo hotel resnico, in če je ne bo našel pri nas, jo bo iskal dalje. Naravno vzgojeni otrok se za spolna vprašanja ne bo posebno zanimal do pubertete, seveda če je stališče staršev in vzgojiteljev takšno, da iz teh stvari niso delali uganke, niti problemov.

Toda starši morajo paziti, da ne zakasnijo s tem poukom. Navadno mirno gledajo, kako otrok odrašča, ko je bil manjši in je kaj vprašal, smo ga zavrnili in se mu izmikali. Mislili smo »saj je še časa!« Ko pa je otrok že velik, se lepega dne odločimo in mu jecljaje odkrijemo skrivnost, pri tem pa vidimo njegov ravnodušni obraz in zvedo, da vse to že davno ve. Kako je zvedel, tega nam navadno ne pove.

Se nekaj: spolni pouk je samo del spolne vzgoje. Otroku ne vzgajamo samo z besedami, temveč tudi s svojim lastnim odnosom do spolnih pojavov. Seveda ni nevažno tišilo, kar otrokom rečemo, važno pa je zlasti, koliko nam otroci verjamejo. Spolni nagon ni nekaj neodvisnega od človekove volje, zato je važno kam in kako se bo ta otrokov nagon razvil, je odvisno od okoliščin, v katerih otrok živi.

Vzgojitelj, ki je bil do otroka od-

krit in naraven, ki mu ni lagal in ga zavajal, ga bo lahko tudi zavrnil, če bo videl kako neprimerno in škodljivo težnjo, kajti otrok mu bo zaupal. Naš sodobni ideal je, da naj izve otrok naravno in postopoma o spolnem življenju vse, kar mora vedeti.

Dvodelná oblekica za našega otroka. Krilce ima gube, jopica pa je krojena ravno in je precej dolga.

MAJHNE SO TE STVARI

Žene so že po naravi bolj nežna in občutljiva bitja. Se doraščajočim deklicam običajno v družini posvečajo več nege in pažnje kakor dečkom.

Ko pa dekle odraste, se navadno poroči, rodi otroke, skrbi za dom in družino ter se kar izgubi v nešteti dnevnih opravilih, ki jih nikoli ne zmanjka. Samo žene in matere, ki držijo svoj dom in družino v vzornem redu, vedo, kako so zvečer telesno izčepane, kajti iz sebe delijo vse svoje moči, sposobnosti in ljubezen. Poleg tega morajo biti v družbi in doma čedne, sveže, vesele in duhovite, da so možje z njimi zadovoljni. Tukaj pa prične poglavje zase.

Mnogo je mož, ki se jim kmalu po medenih mesecih zdi samo po sebi umevno, da prinašajo ženam domov denar, one pa skrbijo za njih, kakor so pred poroko skrbele zanje njihovih mater. Te ljube naše matere, ki nas do svoje smrti tako nesebično ljubijo! Ženam pa je potrebno, da jim možje dnevno izkazujejo vsaj majhne drobce ljubezni, majhne sicer, ki pa bodo toliko pomenili!

Nekaj prijaznih besed lahko privoščiti vsak mož, ko se vrne utrujen iz službe, svoji ženi in otrokom, saj ga vsi z veseljem pričakujejo. Jed, ki jo je žena skrbno in okusno pripravila, naj pohvali, ker bo ženi na-

ŽENE po svetu

SLABA SKRB BOLGARSKIH OBLASTI ZA VZDRŽEVANJE OTROK

Otroške doklade so v Bolgariji tako majhne, da dejansko ne pomenijo pomoči družinam z otroki. Kot piše sofijski sindikalni list »Trud«, lahko vidimo, da dobivajo delavci, uslužbeni in upokojeni otroške doklade za otroke do štirinajstega leta starosti in to za enega otroka 12 lev, za kar lahko kupijo samo tri in pol litre mleka ali 4 kg kruha, za dva otroka 28 levov, za tri 56, za štiri 96, za pet 136, za vsakega nadaljnega pa po 48 lev.

Ker vemo, da imajo v Bolgariji zlasti težave s prehrano in tekstilnimi izdelki, si lahko zamislimo, s kakšnimi težavami se borijo bolgarske družine, ki imajo veliko otrok.

V RIMU JE UMRLA MARIJA MONTESSORI

Lani je umrla 81 letna Maria Montessori. Njeno življenje je bilo posvečeno milijonom otrok in delu za dobrobit bodočih pokolenj.

Že leta 1898 je ustanovila in upravljala šolo za duševno zaostale otroke. V tej šoli je imela velike uspehe, uporabljala je pa podobno metodo kot za zdrave in normalne otroke. Njene prve šole imenovane »Case dei bambini« v revnih rimskih okrajih so vzbudile zanimanje vzgojiteljev po vsem svetu. Podobne šole so osnovali tudi po drugih deželah, vse na načelih in izkušnjah Marie Montessori. Njeno glavno načelo je bilo razvijanje lastne otrokove in-

ciative in velika svoboda delovanja. Zelo zgodaj je tudi skušala razviti otrokovo umsko in fizično sposobnost s pomočjo raznih vaj in iger.

DRŽAVLJANSTVO POROČENE ŽENE

Komisija za pravice žena pri Organizaciji združenih narodov je imela 16. marca svoje VII. zasedanje.

Glavna točka dnevnega reda je bilo vprašanje državljanstva žene, ki se je poročila z inozemcem. Glavni tajnik je v svojem referatu povedal mnenje 36 dežel. Anketa je pokazala, da 17 držav avtomatično prizna ženi možovo državljanstvo. Te dežele so: Afganistan, Avstrija, Etiopija, Finska, Nemčija, Grčija, Haiti, Madžarska, Italija, Libanon, Nizozemska, Peru, Filipini, Portugalska, Švica, Turčija in Formoza.

V petih drugih deželah, Belgiji, Costa-Rica, Kitajski, Franciji in Venezueli, dobi tujka državljanstvo svojega moža le, če ga je po zakonih svoje dežele zaradi poroke izgubila.

NAJHITREJŠA ŽENA NA SVETU

Francoski državni sekretar za rakoplovstvo, Pierre Montel, je sporočil, da bo pilotka Jacqueline Auriol poskušala leteti na letalu »Mystere«, ki je hitrejši od zvoka.

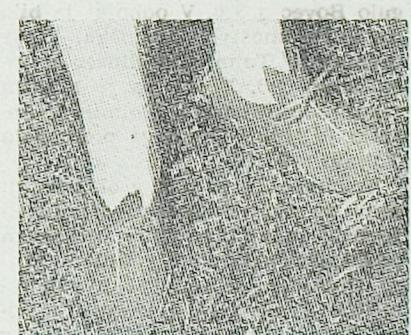
Jacqueline Auriol je že dvakrat bila svetovna rekordarka med pilotkami-ženami. Ima 30 let ter 14 in 11 letnega sina, do zdaj je že pilotirala na 40 različnih letalih. Pilot je postala pred šestimi leti. Leta 1949 je prenesla 22 operacij, ker se je ponesečila, ko je preizkušala nov tip vodnega letala. Kljub temu ni odnehala in je dosegla nove rezultate in uspehe.

INDUSTRIJA Z NAJVEČJIM STEVILOM ŽENA — PREJEMAJO MANJSO MEZDO KOT MOŠKI

Večina držav uporablja v tekstilni industriji predvsem žensko delovno silo, v Finski celo 83 odstotkov, v Italiji pa 74 odstotkov. Izjema v tem pravilu je Kanada in Amerika, kjer je odstotek žena precej majhen.

Nezaposlenost tekstilnih delavk v svetu pa je velika kot njihovih moških tovarišev, v Nemčiji je bilo na pr. leta 1952 nezaposlenih 75 odstotkov tekstilnih delavk, v Franciji pa 85 odstotkov.

Najvišja urna mezda ženske delovne sile je nižja od moške, čeprav je bila ta razlika po vojni nekoliko zmanjšana. Statistični podatki so pokazali, da so v 13 državah od 16. te mezde še vedno za 20 do 40 odstotkov nižje.

Sportni spomladanski čevlji, primerni za daljše sprehode.

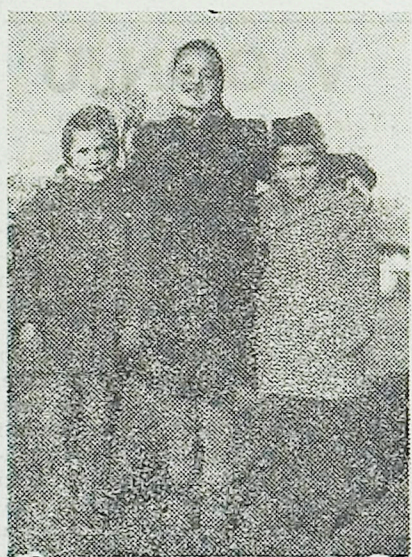
»Tako dolgo sva že prijatelja, Franc. Ali se ti ne zdi, da bi se žele morala poročiti?«
»Vsekakor, toda kdo bo naju še vzeli?«

»Pri pitju moram biti zelo oprezen« reče gost, »od tega kozarca vina sem že lahko pijan.«
»To je vendar nemogoče.«
»Nikakor ne, ta bo namreč dvanjst.«

V gostilni se je študent širokoustitil o svojem znanju. Ko hvalisanju ni bilo ne konca ne kraja, je eden izmed gostov ostro rekel:

»Dovolj smo slišali, kaj vse znate. Povejte vendar tudi nekaj, česar niste zmožni, pa vam obljubim, da bom jaz to lahko napravil.«

»To me pa zelo veseli, dragi tovariš, svojih računov pa res nisem zmožen plačati in zelo me veseli, da vi to zmorete.«

Otroci iz Divače nas veselo pozdravljajo.

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK

O PLOSKIH NOGAH

(Nadaljevanje in konec)

Nekateri otroci kmalu popravijo držo svojih stopal, pri večini pa se to napačno stanje izboljša šele približno v sedmem do desetem letu starosti. Pri nekaterih pa ta napačna drža ostane.

V prvih letih in potrebno zdravljenje, omejimo se samo na ostro opazovanje. Ko je otrok star približno pet ali šest let, ko lahko že sam misli, opazuje in sodeluje, začnimo s primerno ortopedsko telovadbo.

Mali ali veliki otrok naj ne hodi bos po trdem, gladkem podu, tudi naj ne nosi mehkih copat. Bos ali v mehkih copatah naj bo samo v telovadnici. Sicer naj nosi dobre, močne čevljičke s trdnim opetnikom. Dobro je, če na notranjo polovico pete — čevlja — pribijemo kos usnja, tako da bo notranji rob pete za 2 do 3 mm višji od zunanega, kar bo petnico otrokovega stopala držalo v pravilnem, navpičnem položaju. Sicer pa naj otrok mnogo hodi bos po ostrem, peščencem ali travnatem terenu, skratka po takih tleh, kjer ga zbada in malo boli, tako da bo nehoti krečil noge in s tem jačal mišice.

Ploeka noga odraslega ima svoj začetek že v otroški dobi ali pa v zgodnji mladosti. V večini primerov gre tudi tukaj za napačno držo zaradi mišične slabosti, ko mi-

šice zaradi utrujenosti, boleznih, prirojene ali pridobljene slabosti niso v stanju vzdrževati normalno obliko in zgradbo stopalnega loka. Spočetka se to kaže samo v slabih telesni držji, ali pa v slabih, grdi hoji. Bolečin še ni. Pozneje pa, včasih že zelo zgodaj, se pojavijo še druge težave, med katerimi so najhujše bolečine v stopalih ali v bedrih, v križu ali celo v glavi in v splošnem razpoloženju človeka.

Se do nedavna so bili, in so še danes marsikje, prvo in edino zdravilo stopalni vložki (v čevljih) iz kovine ali druge trde snovi, ki jih izdeluje industrija. Toda če pomislimo na vzroke nastanka ploske noge, če vemo, da je ogromna večina teh motenj nastala zaradi mišične slabosti, moramo kajpak najprej poskrbeti za odstranitev teh vzrokov. Mišice so slabe, torej jih je treba ojačiti s primerno telovadbo izogibajmo pa se tudi tistih telesnih naporov, ki nam kvamijo nogo, izogibajmo se slabe obutve, ki ni primerna naši nogi. Vložki naj bodo le izhod v sili, ko so težave že nastopile, toda to naj presodi zdravnik in zdravnik naj naši nogi primerne vložke tudi predpiše. Predpisal vam bo vložke, toda ne takih, ki jih izdelujejo na duceate, ampak take, ki jih bo izdelal ortopedski tehnik točno po meri, po obliki stopala in povešenega stopalnega loka vaše noge.

Dr. M.K.

Pletena garnitura za naše dečke: lahko je eno- ali dvodelná, kakor se nam pač zdi bolj praktično.

Gligorić zmagovalac v Mar del Plati

V torek se je končal v brazilskem mestu Mar del Plata velik mednarodni šahovski turnir, na katerem je sodelovalo 20 priznanih mednarodnih mojstrov in velemojstrov. Na tem turnirju je dosegel sijajno zmago jugoslovanski velemojster Gligorić, ki je za točko in pol pustil za seboj enega najboljših šahistov na svetu velemojstra Najdorfa. Gligorić je igral ves turnir borbeno in je žel številna priznanja brazilske publike. Izgubil je samo eno partijo, največji uspeh pa je dosegel v 12. kolu, ko je premagal svojega glavnega tekmeca Najdorfa. Tudi drugi jugoslovanski predstavnik na tem turnirju dr. Trifunović je zabeležil lep uspeh in se je plasiral na četrto mesto. Trifunović je imel slab začetek, nato pa je od kola do kola igral boljše. V zadnjem kolu sta oba naša igralca remizirala, in sicer Gligorić s Pilnikom, Trifunović pa z Julijem Bolbočanom.

Končno stanje je naslednje: 1. Gligorić 16 točk, 2. Najdorf 14 in pol, 3. Julij Bolbočan 13 in pol, 4. Trifunović 13, 5. Kvelar 12 in pol itd.

Nogometno prvenstvo koprške podzveze

V 17. kolu nogometnega prvenstva koprške podzveze so v vseh tekmah zmagali favoriti. Na čelu lestvice je še vedno Piran z eno točko prednosti pred koprsko Auroro. Edina sprememba na lestvici je pravzaprav zamenjava mest med koprskim Proleterjem in Izolo. Rezultati nedeljskih tekem so naslednji: Izola-Proleter 2:0, Aurora-Momjan 9:0, Jadran-Soline 2:1, Piran-Bortoniola 4:2 in Umago-Buje 4:0.

V nedeljo so na sporedu naslednja srečanja: V Dekanih: Jadran-Momjan, v Sv. Jerneju: Soline-Brtoniola, v Bujah: Buje-Odrin in v Kopru: Proleter-Piran.

Tekmovanja tolminskih, cerkniških in bovških športnikov

Pred kratkim je bilo v Cerknem večje športno tekmovanje med predstavniki Tolmina, Cerknega in Bovca v namiznem tenisu, odbojki in košarki. V namiznem tenisu je Tolmin premagal Cerkno s 5:0 in Bovec s 3:2, Cerkno pa je premagalo Bovec s 5:0. V odbojki je bilo najboljšo moštvo Cerknega, ki je premagalo Tolmin in Bovec z rezultatom 2:0, Bovec pa je z istim rezultatom premagal Tolmin. V košarki je ekipa Cerknega premagala Tolmin s 27:14.

Tekmovanja so bila v okviru priprav za bližnji okrajni mladinski festival in so bila kljub nekaterim pomanjkljivostim na tehnični višini. Predvsem so se izkazali mladinci EGS Cerkno, ki so zmagali v odbojki in košarki in morali samo v namiznem tenisu prepustiti prvo mesto boljšim Tolmincem.

Za tekmo v košarki je pokazalo občinstvo največ zanimanja, pa tudi razburjenja. Odločitve sodnika so večkrat vzbudile nezadovoljstvo in ostro prerekanje. Vsekakor bi bilo potrebno, da bi košarkaške tekme sodila dva sodnika, ker je sojenje samo enega hote ali nehote subjektivno. Tudi med samimi igralci je prišlo do nešportnih izpadov in je moral sodnik večkrat ostro posredovati. Vse to kaže, da bo potrebno na naših igriščih ustvariti atmosfero, da zmaga za vsako ceno nima s športom ničesar skupnega in da bodo naši gledalci odobraval predvsem boljšo igro, pa naj jo prikažejo domačini ali gostje. A. B.

Telovadna akademija v Piranu

V nabit polni dvorani piranskega gledališča je bila v soboto zvečer uspešna telovadna akademija, na kateri so prvokrat nastopili člani piranskega Partizana in gostje iz Kopra. Na sporedu je bilo 15 različnih

točk. Najbolj so ugajale vaje mornarjev Pomorskega tehnikuma, obvezne mladinske vaje koprškega Partizana, vaje na dvovišinski bradli mladink in članic in vaje članov na bradli. Tudi druge točke so bile na višini. Občinstvo je prizadevnost in kvalitetno izvajanje nastopajočih nagradilo z burnim ploskanjem.

Akademiji je prisostvoval tudi komandant Vojaške uprave JLA polkovnik Stamatović ter številni predstavniki ljudske oblasti.

Marezige

V Marezigah je veliko zanimanje za ustanovitev telovadnega društva »Partizana«. V zvezi s tem je bilo že več sestankov iniciativnega odbora in mladinske organizacije. Med drugim so začeli tudi urejati igrišče za odbojko. Mladina je sklenila organizirati dve prireditvi, katerih čisti dobiček bodo namenili za nakup raznih telovadnih in športnih rekvizitov.

Šmarje

V nedeljo je bila v Šmarjah nogometna tekma med domačim moštvom in Padno. Gostom je bil to prvi nastop, Šmarčani pa se tudi že lep čas niso pojavili na igrišču. Zmagali so zasluzeno domačini s 3:0. Tekmi je prisostvovalo precejšnje število gledalcev.

BARBA VANE PRAVI...

Oni dan sem bral v »Slovenskem Jadranu« o zdravih konkurencah v trgovini pa sem se takoj napotil v konkurenčno trgovino »Triglava« čevljev v Kopru. Kupil sem si prav lepe solne in prav sem storil, kajti tista zdrava konkurenca jim je medtem že dvakrat navila ceno. No, pa jim niso ostali Koprčani prav nič dolžni in so tudi oni navili cene, tako da so sedaj vsi zadovoljni (podjetja namreč). Potrošnikom pa se popolnoma prav godi, ker se niso takrat pobrnigali za solne, ko še ni bilo »zdrave konkurence«.

Profiti koprskih čevljarških ekonomistov so me tako vzbudili, da sem ves teden nosil čevlje na hrbtu kot deseti brat in sedaj samo čakam, da bo cena malo bolj poskočila in da jih bom lahko prodal za dvojno ceno. S čevlji na ramah sem se najprej odpravil v Padno, kjer so mi predstavili nekakega čudnega šefa za luč. »Moraš ga spoznati — so mi dejali vaščani —, kajti pridobil si je toliko zaslug za oči sveta, da je vredno ostaviti ga v časopis«. Povedali so mi, kako pobožni Andrej vsako nedeljo »zrihta« elektriko za poslušanje radijske mase, ob pionirskih šolskih oddajah ga pa vedno zmanjka. Tako bogu dopadljivo delo me je tako navdušilo, da sem po tej »liniji« vtaknil svoj nos še v nekatere vasi.

Ustavil sem se šele v Rižani. Precej gnoče je bilo na cesti, pa sem pobral marljivo vaščane, kam se jim tako mudi. »V cerkev gremo molit,« so mi odvrnili, »da bo kaj kmalu dež«. Odkril človek sem in nisem mogel krotiti svojega jezika (doma pred Juro je tako vedno pod ključavnico), pa sem jim kar odkrito povedal, da ne verjamem, če bo kaj iz tega. Slabo sem naletel. Bo pomagalo, bo, so me zavrnili, kajti z nami je tudi žena občinskega tajnika. Njen

Za ali proti športni stavi

Zé dobra dva tedna je v vsej Jugoslovanski javnosti živa diskusija o predlogu Zveze športov Jugoslavije, da se ponovno uvede športna stava. Kakor je znano, so športno stavo v Jugoslaviji ukinili predlanskim, ker so ugotovili, da škodljivo vpliva predvsem na vzgojo mladine. Vsi jugoslovanski časopisi in radio objavljajo te dni izjave raznih organizacij in posameznikov, ki se izjavljajo za obnovitev športne stave ali proti njej.

Do zdaj so se izrekli proti športni stavi Centralni odbori mladine, sindikatov in AFŽ, nadalje vse organizacije učiteljev, profesorjev in drugih pedagogov in nekateri posamezniki. Za športno stavo pa se predvsem zavzemajo vse naše športne organizacije, ki vidijo v športni stavi edino sredstvo, da pridejo naše fizikulture organizacije do potrebnih materialnih sredstev. Predlog Zveze športov so podprli tudi številni ugledni jugoslovanski športniki in športni funkcionarji, med njimi Rato Dugonjič, Vladimir Dedijer, Bora Drenovac, državni rekorder v skoku s palico Milakov in drugi.

Naše mnenje je, da je gledanje na športno stavo kot na nekaj nemoralnega preveč filistrsko. Na mladino negativno vplivajo tudi druge stvari kakor slabi filmi, nočna zabavišča, slaba literatura, pa vendar ne pride nobenemu na misel, da bi ukinil n. pr. nočna zabavišča. Tiste mladine, ki je delež na pravilne vzgoje v družini in v šoli, tudi vse športne stave ne bodo mogle pokvariti. Naše športne organizacije, ki zaradi pomanjkanja finančnih sredstev doživljajo težke čase, pa se bodo znatno opomogle. Po našem mnenju bi bilo edino potrebno prediskutirati način tekmovanja ter omejiti, oziroma zmanjšati vsote dobitkov.

mož jo je pri popisovanju vpisal pod točko 13 (brez vere) in njena spreobrnitev je več vredna kot vse naše prošnje skupaj. Tako sem videl, da sem tu že izgubil svojo avtoriteto in sem se osramočeno umaknil v

Sv. Anton. Tam me je s kislim obrazom počakal vaški mežnar in se mi bridko potožil, da so v vasi ustanovili pevski zbor, ki ne namerava prepjevati božje slave. Tolažil sem vrlega fanta, kakor sem vedel in znal, pa ni vse skupaj nič pomagalo. Če bo njegova žalost predolga trajala, bom pač prisiljen prositi naše bralce, da mu z ustnim ali pisanim nasvetom pomagajo iz nesreče.

V Marezigah so me hoteli na vsak način vključiti v šoferski tečaj. »Boš videl Vane, kakor je to lepo,« so mi na vse pretege slikali lepote šoferskega poklica. »Samo šofirali bomo in še »korierca« ne bomo več potrebovali.« Pobudo za tako šofersko navdušenje je dal menda občinski tajnik, ki še zdaj ne zna voziti motorja, čeprav mu leži že lep čas v magacinu.

Potrpežljivost je lepa čednost in prav je, da jo ljudje skrbno gojijo. Tudi meni se je oni teden nudila lepa priložnost, da se nekoliko privadim temu področju. V zadrugi gostilni v Čezarjah-Pobegah sem dobre pol ure posedel za mizo, pa me ni nobeden vprašal, zakaj sem prišel sitnat v gostilno. Šele pozneje sem izvedel, da imajo v teh prostornih stalne »tečajne potrpežljivosti«, katerih edina napaka je ta, da imajo vedno manj slušateljev.

V Dekanih so mi prebivalci razložili, da se pri njih godijo velike stvari in da naj jaz povem k temu svoje »astrokovnjasko« mnenje. Reko Rižano so menda tako pametno regulirali, da bo ob prvem večjem

Programi od 11. do 17. IV. 1953

SOBOTA, 11. IV.: 13.45: Lahka glasba in objave; 14.20: Literarni razgledi; 14.40: Domači zvoki; 18.30: Mirja široka cesta; 21.00: Radijski roman: J. Steinbeck »Sadovi jezeka«; 21.30: Zidana sobota. **NEDELJA, 12. IV.:** 8.30: Za naše kmetovalce; 9.00: Mladinska oddaja: »Reveček Andrejček« ter pogovor s pionirji; 13.45: Glasba po željah; 15.00: Od Triglava do Jadrana: Po Primorski v glasbi in besedi; 18.15: Jurina in Franina; 18.30: Mešani zbori pojo skladbe jugosl. avtorjev. **PONEDELJEK, 13. IV.:** 11.00: Koncert orkestra JLA iz Portoroža p. v. Josipa Jankovića; 11.30: Zena in dom; 14.40: Domači

zvoki; 18.15: V šaljivi popevki skozi svet. **TOREK, 14. IV.:** 14.30: Iz športnega sveta; 14.40: Domači zvoki; 17.30: Harmonika v ritmu; 17.40: Jugoslovanske narodne pesmi in plesi; 20.00: G. Puccini »Tosca«. **SREDA, 15. IV.:** 11.00: F. Schubert »Pri treh mladenkah«, Gershwin: Rapsodija v modrem; 11.30: Šolska ura: Kako nastane ribja konzerva; 18.15: Stiriostletje jugoslovanske glasbe: Vatroslav Lisinski — glasbenik ilirskega prepoveda; 21.00: Radijski roman: J. Steinbeck »Sadovi jezeka«; 21.30: Avstrijska zabavna glasba; 22.00: Vabimo na ples. **ČETRTEK, 16. IV.:** 14.30: Po svetu okrog; 14.40: Domači zvoki; 18.15: Igra kitarist Toto Di Causi; 18.30: Iz ljudske revolucije; 18.40: Gralov prizor iz Wagnerjeve opere »Parsifal«. **PETEK, 17. IV.:** 11.30: Emisija za djecu; 14.30: Strani naše zgodovine; 14.30: Domači zvoki; 15.00: Šolska ura: Kako nastane ribja konzerva (ponovitev); 18.15: W. A. Mozart: Koncert za fagot in orkester v B duru; 21.00: Slušna igra: I. Camkar »Aleš iz Razorra«.

Opozorilo naročnikom

Prosimo vse naročnike, da čimprej poravnajo naročnino po položnicah, ki smo jih priložili zadnjim številkam. Novi naročniki in vsi, ki še niso prejeli položnic, naj nakažejo naročnino na naš tekoči račun pri NB 657-T-162.

Rudnik črnega premoga Sečovlje · Koper rabi za svoj obrat:

1. jamskega obratovodja s primerno strokovno izobrazbo in prakso (po možnosti ing.)
 2. administrativno moč, večjo strojepisja, obračunovanja plač in pomoč knjigovodstvu
 3. mojstra za mehanično delavnico z večletno prakso na rudniku
 4. strugarja za moderno stružnico
 5. strojnega ključavničarja s prakso pri črpalnih in kompresorjih
 6. dva električarja za jamske instalacije visoke napetosti.
- Vsi po možnosti z znanjem slovenskega in italijanskega jezika. Ponudbe z opisom dosedanje prakse in kratkim življenjepisom je poslati na upravo rudnika.

FOTOAPARAT

znamke »Velta«, format »Leica«, objektiv 2:9 prodam. Naslov se izve v upravi našega lista.

MOTO GUZZI

500 ccm zamenjam za manjšega ali prodam. Naslov v upravi lista.

V OGNJU

(Nadaljevanje s 7. strani)

Tečemo naprej, mečemo bombe, ki nam omogočajo umik. Z drugega položaja klopočejo mitraljezi.

Izgubili smo občutek drug za drugega in se komaj še poznamo. Neobčutiljivi mrtveci smo, ki po nekem čudnem naključju lahko še tekajo in ubijajo.

Nek mlad Francoz je obstal, ko smo prišli do njega, dvignil roke, v eni je držal revolver — ne vem, ali je hotel streljati, ali se predati — udarec z lopato mu je odbil glavo. Drugi, ki to vidi, se obrne in skuša bežati dalje, nekdo mu zarine v hrbet bajonet, ki zaškrta. Francoz poskoči z razširjenimi rokami in zarjove; v hrbtu se mu ziblje bajonet.

Postali smo zverine. Ne borimo se, branimo se pred uničenjem. Ne mečemo bomb na ljudi, ampak na smrt, ki nas grabi. Po treh dneh ji prvič lahko pogledamo v obraz, šele po treh dneh se moremo braniti pred njo. Razjarjeni smo, nič več ne ležimo brez moči in čakamo konec. Zdaj lahko rušimo in ubijamo, da bi se maščevali.

Nekdo z roko v obvezi kliče številko naše čete. Še in še enkrat čujemo svojo številko.

»Druga četa sem!«

Nato tiše: »Kaj ni nikogar iz druge čete?«

Pomolči in vpraša zamolklo: »So to vsi? Prešteti!«

Jutro je sivo. Poletje je bilo, ko smo odšli, takrat nas je bilo sto petdeset. Zdaj je jesen in drgetamo od mraza. Utrujeno štejejo glasovi: »Eden, dva, tri, štiri...« in pri dva in trideset utihnejo. Nato dolg molk.

»Se kdo?« čaka komandant in do-da tiše: »V koloni,« glas se mu pretrga in s težavo dokonča »dru-ga četa v voljnim korakom, marš!«

Ena vrsta, kratka vrsta, odkoraka. Dva in trideset mož.

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Milko Stofa — Tiska tiskarna »Jadrana« v Kopru.

Naslov uredništva in uprave: Koper, Santorijeva ulica 26, tel. 170, poštna predal 2 — Številka tekočega računa pri Narodni banki v Kopru 657-T-162 Letna naročnina 500 din, polletna 250 in četrtletna 130 din.

Vaš Barba Vane.